

Nr 214.

Av herr **Wiberg m. fl.**, om anslag till anordnande av vandringsutställningar.

Under en följd av år beviljade riksdagen anslag till nationalmuseum för anordnande av vandringsutställningar i landsorten. Anslaget utgick för budgetåren 1926/29 med 5 000 kronor, för budgetåret 1929/30 med 7 000 kronor och för budgetåren 1930/33 med 8 500 kronor. Med hänsyn till det statsfinansiella läget framlades i 1933 års åttonde huvudtitel icke något förslag om anslag för ändamålet. I 1936 års åttonde huvudtitel föreslog emellertid Kungl. Maj:ts, att anslag till vandringsutställningar ånyo skulle uppföras på riksstaten. Till stöd för förslaget framhöll föredragande departementschefen att det skulle vara beklagligt, om statens centrala konstmuseum begränsades till att bliva ett exklusivt huvudstadsmuseum, i vars rika konstskatter landet i övrigt ej skulle erhålla någon del. Departementschefen vitsordade, att utställningarna mötts med stort intresse ute i landet och i hög grad bidragit till att stimulera konstintresset även bland folkgrupper, som tidigare stått främmande härför. Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag anvisade riksdagen för budgetåret 1936/37 till vandringsutställningar ett anslag av 6 000 kronor. För budgetåret 1937/38 höjdes anslaget till 8 500 kronor och utgick med detta belopp jämväl under budgetåret 1938/39, men sänktes på grund av förefintlig reservation för budgetåret 1939/40 till 2 000 kronor. Från och med budgetåret 1940/41 indrogs anslaget.

Vid 1944 års riksdag yrkades i två likalydande motioner (I: 184 och II: 252) att riksdagen måtte besluta att som reservationsanslag under åttonde huvudtiteln uppföra en summa av 8 500 kronor till nationalmuseum för ordnandet av vandringsutställningar i landsorten.

Riksdagens statsutskott anförde under punkten 20 i sitt utlåtande nr 8, att utskottet vore ense med motionärerna om att det tidigare på riksstaten uppförda men numera indragna anslaget till nationalmuseum för anordnande av s. k. vandringsutställningar utgjorde ett viktigt led i kulturfrämjandets tjänst. Det syntes utskottet därför önskvärt, att museets ledning så snart förhållandena det medgäve, toge initiativ till återupptagande av ifrågavarande verksamhet samt att det därefter vid den prövning, ärendet komme att underkastas från Kungl. Maj:ts sida, skulle visa sig möjligt att bereda erforderliga medel för ändamålet. Utskottet vore däremot icke berett att på motionsvis framställda yrkanden tillstyrka anvisande för nästa budgetår av ett anslag för oförmälda utställningsverksamhet.

På hemställan av statsutskottet avtog riksdagen ifrågavarande motioner.

I sina anslagsäskanden att föreläggas 1945 års riksdag har chefen för nationalmuseum — under erinran om statsutskottets ovannämnda mycket välvilliga avslagsmotivering — gjort framställning om att medel för ändamålet måtte anvisas för budgetåret 1945/46. Museichefen har härvid framhållit, att vandringsutställningar vore den naturligaste formen för att även landsortens invånare skulle bli delaktiga av de värden, som statens konstsamlingar hade att bjuda, samt vitsordat att en livlig önskan att se verksamheten återupptagen på olika sätt givit sig till känna. Enligt museichefens mening vore det önskvärt att verksamheten kunde återupptagas i samma utsträckning som tidigare. Med hänsyn till att en viss fördyring inträtt under den tid verksamheten varit nedlagd fann museichefen det nödvändigt att anslaget uppfördes med ett belopp av 10 000 kronor.

Kungl. Maj:t har emellertid icke i 1945 års åttonde huvudtitel framlagt förslag om något anslag till vandringsutställningar för nästa budgetår. Detta är livligt att beklaga då vandringsutställningarna utan tvivel utgöra ett viktigt led i arbetet på att vidga landsbygdens kulturella liv. Icke minst bland ungdomen har intresset för konsten vunnit ett allt större utrymme, och det synes oss därför synnerligen befogat, att riksdagen anvisar anslag för här ifrågakvarande ändamål.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1945/46 uppföra ett reservationsanslag av 10 000 kronor till nationalmuseum för anordnande av vandringsutställningar.

Stockholm den 22 januari 1945.

Ake Wiberg.

P. Hj. Fagerholm.

Stig Janson
i Frändesta.

Einar Osterman.

Elis Håstad.

Hj. R. Nilson.

David Hall.